

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 105/19

Luksemburg, 5 września 2019 r.

Wyrok w sprawie C-417/18

AW i in. / Lietuvos valstybė, reprezentowane przez Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Bendrasis pagalbos centras i Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija

Przedsiębiorstwa telekomunikacyjne powinny udostępnić nieodpłatnie organowi zajmującemu się połączeniami alarmowymi z numerem 112 informacje umożliwiające zlokalizowanie osoby wykonującej połączenie

Państwa członkowskie powinny zapewnić wykonanie tego obowiązku nawet w sytuacji, gdy dany telefon komórkowy nie jest wyposażony w kartę SIM

AW i in. są osobami bliskimi ES, nastolatki w wieku 17 lat, która padła ofiarą przestępstwa. W dniu 21 września 2013 r. około godz. 6 rano na przedmieściach Panevėžys (Litwa) ES została uprowadzona, zgwałcona i spalona żywcem w bagażniku samochodu. Gdy została ona zamknięta w bagażniku, około dziesięciu razy wywołała ona jednolity europejski numer alarmowy 112 w celu wezwania pomocy. Jednakże urządzenia centrum powiadamiania ratunkowego nie wyświetlały numeru telefonu komórkowego, z którego wykonywano połączenia, co uniemożliwiło jego zlokalizowanie. Nie dało się ustalić, czy telefon komórkowy, którym posługiwała się ES, był wyposażony w kartę SIM, ani dlaczego jej numer nie był widoczny dla centrum powiadamiania ratunkowego.

AW i in. wnieśli do Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionalnego sądu administracyjnego w Wilnie, Litwa) skargę zmierzającą do zasądzenia od państwa litewskiego zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę doznaną przez ofiarę, ES, oraz przez nich samych. Na poparcie skargi podnieśli oni, że Litwa nie zapewniła prawidłowego wdrożenia praktyki przewidzianej w dyrektywie o usłudze powszechnej¹, która stanowi, że państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa telekomunikacyjne bezpłatnie udostępniły organowi zajmującemu się połączeniami alarmowymi z numerem 112 informacje dotyczące lokalizacji osoby wykonującej połączenie niezwłocznie po dotarciu wywołania alarmowego do tego organu². Konsekwencją tego uchybienia była niemożność przekazania lokalnym służbom policji informacji na temat lokalizacji ES, co uniemożliwiło tym służbom udzielenie pomocy.

Vilniaus apygardos administracinis teismas zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o ustalenie, czy dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, aby informacje takie były udostępniane, nawet jeśli połączenie jest wykonywane z telefonu komórkowego, który nie jest wyposażony w kartę SIM, i czy przy określaniu kryteriów dotyczących dokładności i niezawodności informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie z numerem 112 państwa członkowskie dysponują zakresem uznania, pozwalającym im na ograniczenie tych informacji do identyfikacji stacji bazowej, która przekazała połączenie.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał przypomniał, że z treści dyrektywy wynika, iż „wszystkie wywołania jednolitego europejskiego numeru alarmowego” są objęte obowiązkiem udostępnienia informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie. Ponadto Trybunał orzekł już, że dyrektywa w swym brzmieniu pierwotnym nakładała na państwa członkowskie – z zastrzeżeniem warunku technicznej możliwości – zobowiązanie rezultatu, które nie ogranicza się do wprowadzenia odpowiednich ram regulacyjnych, lecz wymaga, by informacje o lokalizacji wszystkich osób

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/22/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (Dz.U. 2002, L 108, s. 51), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/136/WE z dnia 25 listopada 2009 r. (Dz.U. 2009, L 337, s. 11).

² Artykuł 26 ust. 5.

wywołujących numer 112 były rzeczywiście przekazywane służbom ratowniczym. Połączenia z numerem 112 wykonywane z telefonu komórkowego niewyposażonego w kartę SIM nie mogą zatem być wyłączone z zakresu zastosowania dyrektywy.

Wobec powyższego Trybunał orzekł, że **dyrektywa nakłada na państwa członkowskie – z zastrzeżeniem warunku technicznej wykonalności – obowiązek zapewnienia, aby właściwe przedsiębiorstwa udostępniały nieodpłatnie organowi zajmującemu się połączeniami alarmowymi z numerem 112 informacje dotyczące lokalizacji osoby wykonującej połączenie, niezwłocznie po dotarciu wywołania do tego organu, w tym także w sytuacji, gdy dane połączenie jest wykonywane z telefonu komórkowego, który nie jest wyposażony w kartę SIM.**

Trybunał stwierdził następnie, że choć państwa członkowskie dysponują określonym zakresem uznania przy ustalaniu kryteriów dotyczących dokładności i niezawodności informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie z numerem 112, to kryteria te powinny w każdym przypadku zapewniać, w miarę możliwości technicznych, na tyle niezawodne i dokładne zlokalizowanie tej osoby, na ile jest to niezbędne dla umożliwienia służbom ratunkowym udzielenia jej skutecznej pomocy. **Granicę zakresu uznania, jaki przysługuje państwom członkowskim przy określaniu tych kryteriów, stanowi zatem konieczność zagwarantowania przydatności przekazanych informacji do skutecznego zlokalizowania osoby wykonującej połączenie, a tym samym do umożliwienia interwencji służb ratunkowych.** Jako że taka ocena ma zdecydowanie techniczny charakter i jest ściśle związana ze specyfiką litewskiej sieci telekomunikacji komórkowej, to jej przeprowadzenie należy do sądu krajowego.

Trybunał wskazał wreszcie, że do przesłanek powstania odpowiedzialności państwa członkowskiego za szkody wyrządzone jednostkom wskutek naruszeń prawa Unii, które można mu przypisać, należy przesłanka dotycząca istnienia bezpośredniego związku przyczynowego między tym naruszeniem a szkodą poniesioną przez te jednostki. Zasady dotyczące naprawienia szkody ustanowione przez prawo krajowe nie mogą być jednak mniej korzystne niż zasady dotyczące podobnych roszczeń o charakterze wewnętrznym.

Wobec tego, **w sytuacji gdy zgodnie z prawem wewnętrznym państwa członkowskiego istnienie pośredniego związku przyczynowego między naruszeniem prawa, którego dopuściły się organy krajowe, a szkodą poniesioną przez jednostkę uznaje się za wystarczające do powstania odpowiedzialności państwa, tego rodzaju pośredni związek przyczynowy między przypisywanym temu państwu członkowskiemu naruszeniem prawa Unii a szkodą poniesioną przez jednostkę należy również uznać za wystarczający do przypisania temu państwu członkowskiemu odpowiedzialności za naruszenie prawa Unii.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793